

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

مشخصات گزارش

مشخصات لایحه

دوره یازدهم - سال چهارم

شماره ثبت:
۹۲۳

شماره چاپ:
۱۴۸۵

تاریخ چاپ:
—

دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ

گروه ورزش، گردشگری و میراث
فرهنگی

نوع گزارش:

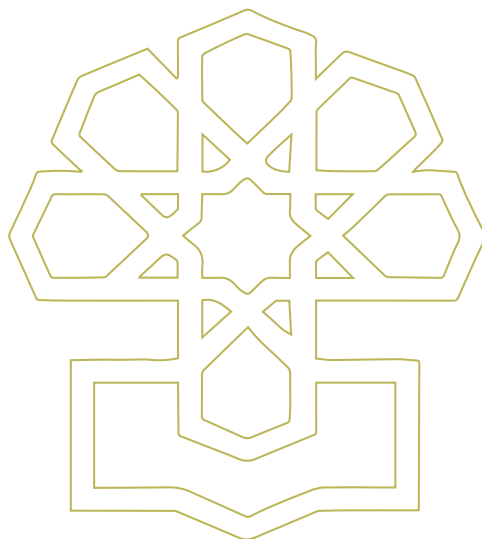
- طرح یا لایحه
 نظارتی
 راهبردی

شماره مسلسل:

۲۷۰۱۹۴۶۰-۱

تاریخ انتشار:

۱۴۰۳/۳/۱۶

اظهار نظر کارشناسی درباره:

لایحه موافقت نامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرتغال در حوزه های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه های جمعی

سعید شفیعا و امیر حسین اسکندری

چکیده

سیاست خارجی کشورها مجموعه موضع گیری‌ها، اقدامات و تصمیماتی است که دولت‌های ملی نسبت به یکدیگر و یا نسبت به سازمان‌های بین‌المللی اتخاذ می‌کنند و هدف اصلی آنها تأمین منافع دولت ملی به عنوان واحدی یکپارچه است. سیاست خارجی متضمن کنش و واکنش، هر دو است. یعنی ممکن است دولت خاصی مبتکر عمل باشد و یا در پاسخ به اعمال دیگران واکنش نشان دهد. از این رو لایحه موافقت‌نامه میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرتغال با هدف تقویت روابط دوستانه از طریق ارتقا و گسترش همکاری در حوزه‌های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی منعقد شده است. لایحه مذکور در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۷ به شماره ثبت ۹۲۳ در مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد.

پس از بررسی‌های کارشناسی در مرکز پژوهش‌های مجلس و ارائه گزارش با شماره مسلسل ۱۹۴۰۶ و واکاوی لایحه در کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، برخی اصلاحات در لایحه دولت اعمال شد. با توجه به محدودیت اعمال اصلاحات در متن موافقت‌نامه، اصلاحات جزئی پیرامون تبصره ماده واحده لایحه با افزودن دو اصل هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم از قانون اساسی و تغییر گستره شمول این تبصره از ماده (۲۴) لایحه به کلیه مفاد آن صورت گرفت. شایان ذکر است، گزارش صحن لایحه از نظر کلیات و جزئیات مورد تأیید است و بدون در نظر گرفتن محدودیت‌های موجود برای اعمال تغییرات در متن موافقت‌نامه‌های همکاری بین کشورها، اصلاحیه مناسبی در متن لایحه اولیه صورت داده است. در مورد اجرای موافقت‌نامه دو موضوع حفاظت از اصالت دروس آموزشی و به‌طور خاص درس تاریخ (بند «ت» ماده (۵) موافقت‌نامه) و همچنین توجه به طرح‌هایی که از مهلت اجرای توافق‌نامه عبور کرده‌اند (جزء «۱» ماده (۲۶) موافقت‌نامه)، نیازمند نظارت است.

مسئله اصلی

انعقاد موافقت‌نامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرغال و در حوزه‌های زبان، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی مستلزم نظارت مجلس شورای اسلامی است. اختیار قانونی تصویب چنین موافقت‌نامه‌هایی توسط مجلس شورای اسلامی، در اصول هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی مشاهده می‌شود.

نقاط قوت و ضعف طرح و لایحه

- کلیات لایحه موافقت‌نامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرغال مورد تأیید است. چراکه در راستای تقویت تعاملات بین فرهنگی است که در راستای صلح، مقابله با سیاه‌نمایی‌ها و افزایش شناخت دو کشور از یکدیگر است.
- دو اصل هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی به تبصره ماده واحد لایحه افزوده شد.
- اعمال اصلاحات توسط مجلس شورای اسلامی در لوایح مربوط به موافقت‌نامه‌های بین‌المللی در عمل به شکل محدودی ممکن است هر چند از منظر قانونی چنین محدودیتی وجود ندارد. این وضعیت نباید نقش مجلس شورای اسلامی را در قالب تأییدکننده یار دکننده صرف نسبت به موافقت‌نامه‌ها تقلیل دهد.
- متن موافقت‌نامه کلی است و مبتنی بر ظرفیت‌های محلی نیست. به نظر می‌رسد برای اجرای بهتر این موافقت‌نامه در مورد جزئیات آن نیازمند پیوست است.
- ایرادهای وارده به متن لایحه که در اجرای آن نیاز به نظارت دارد شامل موارد زیر است:
- نباید در موضوع کتب آموزشی درسی و به صورت خاص دروس تاریخ جمهوری اسلامی ایران بند «ت» ماده (۵) موافقت‌نامه با موضوع درج اطلاعات در دروس آموزشی، تأثیرگذار باشد.
- تمدید خودکار توافق‌نامه و باقی ماندن ترتیبات و اعتبارات طرح‌های توافق شده مطابق جزء «۱» ماده (۲۶) دارای اشکال است و می‌تواند موجب هزینه‌های سربار برای کشور شود.

پیشنهادهای مرکز پژوهش‌ها

افزودن دو اصل هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی در تبصره ماده واحد لایحه، راهکار مناسب برای اعمال مسئولیت قانونی مجلس شورای اسلامی نسبت به موافقت‌نامه‌ها بین ایران و کشورهای دیگر و اصلاحات آن موافقت‌نامه‌هاست. بنابراین پیشنهاد می‌شود کلیه موافقت‌نامه‌های مذکور با لحاظ این تبصره مورد مذاکره و سپس تصویب قرار گیرد.

۱. مقدمه

لایحه موافقت‌نامه همکاری بین دولت‌ها به جهت ایجاد ارتباطات و مراودات بین‌المللی دارای اهمیت است. به دنبال همین موضوع جمهوری اسلامی ایران با دولت‌های سایر کشورها به انعقاد موافقت‌نامه‌هایی پرداخته است که از جمله این دولت‌ها می‌توان به جمهوری پرغال اشاره کرد. بنابراین انعقاد موافقت‌نامه همکاری بین کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرغال از نظر اقتصادی، فرهنگی و سیاسی با ارزش و مورد تأیید است. بررسی لایحه موافقت‌نامه همکاری بین کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرغال توسط کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در دستور کار قرار گرفت و پس از اعمال نکاتی، گزارش این کمیسیون در تاریخ ۱۴۰۲/۹/۱۲ به صحن مجلس شورای اسلامی ارسال شد.

دولت جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ششم بهمن ماه سال ۱۳۹۳ موافقت‌نامه همکاری با کشور جمهوری پرغال را امضا کرد که در ۲۷ ماده تدوین و با شماره ۵۷۲ در تاریخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۹ اعلام وصول شده بود [۱]. این لایحه در حوزه‌های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی است که به پیشنهاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در جلسه ۱۴۰۲/۰۴/۰۴ هیئت وزیران به تصویب رسید.

کلیات این لایحه از آن جهت که به تقویت همکاری‌های بین‌المللی و تعاملات بین فرهنگی پرداخته، مورد تأیید است. جزئیات لایحه مذکور توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی با شماره مسلسل ۱۹۴۰۶ و همچنین در جلسه کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۲ مورد بررسی قرار گرفت [۲] که در نتیجه آن دو اصل هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی به تبصره ماده واحد این لایحه افزوده شد. بنابراین هم‌اکنون در تبصره ماده واحد، اصول هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی و اصل یکصد و سی و نهم قانون اساسی مدنظر قرار گرفته‌اند.

شایان ذکر است در متن اولیه لایحه موافقت‌نامه همکاری بین کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرغال، تنها رعایت اصل یکصدوسی و نهم قانون اساسی در خصوص ماده (۲۴) این موافقت‌نامه لازم دانسته شده بود. این در حالی است که در متن مصوب توسط کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی عبارت «در خصوص ماده (۲۴) حذف شده و رعایت اصل یکصدوسی و نهم بدون تعلق به ماده خاصی از موافقت‌نامه ذکر شده است.

۲. بررسی متن موافقت‌نامه

توسعه تعاملات بین‌المللی و تقویت روابط بین کشورها، یک نیاز اساسی برای صلح جهانی و تقویت ارتباطات بین کشورهاست. بنابراین تدوین موافقت‌نامه‌های همکاری هدفمند و برنامه‌دار بین کشورها، اقدامی پذیرفته شده و در راستای منافع عمومی کشورها و جامعه جهانی است. لذا کلیات تدوین چنین موافقت‌نامه‌هایی مورد تأیید قرار دارد.

لایحه موافقت‌نامه جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرغال دارای یک ماده واحد همراه با یک تبصره و ۲۷ ماده است. موضوع ماده واحد شرح کلیات مفاد لایحه و موضوع تبصره آن الزام به رعایت اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است. بررسی جزئیات نشان می‌دهد که لایحه موافقت‌نامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرغال در حوزه‌های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی در قالب ۲۷ ماده بیان شده که ۱۸ ماده آن به حوزه‌های مذکور در عنوان لایحه مرتبط است. موضوعات این ۱۸ ماده عبارتند از: مطالعه و ترویج زبان، فرهنگ و تاریخ (ماده (۲))، همکاری از طریق شبکه جهانی رایانه (ماده (۳))، ارائه بورس‌های تحصیلی (ماده (۴))، همکاری در حوزه آموزش (ماده (۵))، همکاری در آموزش عالی (ماده (۶))، همکاری در حوزه فرهنگ (ماده (۷))، همکاری بین کتابخانه‌ها و مراکز اسناد ملی (ماده (۸))، همکاری در حوزه‌های سینما و چندرسانه‌ای (ماده (۹))، تبادل اشخاص و کالاها (ماده (۱۰))، تجارت غیرقانونی آثار هنری (ماده (۱۱))، حراست از میراث ملی (ماده (۱۲))، حمایت از حق نشر و حقوق مربوط به آثار مربوط به آثار فرهنگی و هنری (ماده (۱۳))، همکاری در حوزه ورزش (ماده (۱۴))، همکاری در حوزه جوانان (ماده (۱۵))، تأسیس انجمن‌ها و مراکز فرهنگی (ماده (۱۶))، نمایندگان فرهنگی (ماده (۱۷))، جهانگردی (ماده (۱۸)) و همکاری در حوزه رسانه‌های جمعی (ماده (۱۹)).

۹ ماده باقیمانده به بیان حوزه‌های همکاری (ماده (۱))، برنامه‌های همکاری (ماده (۲۰))، کار گروه مشترک (ماده (۲۱))، ترتیبات مالی (ماده (۲۲))، تعهدات بین‌المللی (ماده (۲۳))، حل و فصل اختلاف‌ها (ماده (۲۴))، شرایط اصلاحات (ماده (۲۵))، مدت اعتبار و خاتمه (ماده (۲۶)) و لازم‌الاجرا شدن توافق‌نامه (ماده (۲۷)) پرداخته است.

۳. تحلیل متن ماده واحد لایحه و تبصره آن

در این قسمت اصلاحات اعمال شده توسط کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در لایحه اولیه دولت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. بررسی‌ها نشان می‌دهد که از بین تمامی مواد لایحه و متن موافقت‌نامه، تنها ماده واحد و تبصره آن دچار تغییر شده است. این تغییرات به شرح ذیل است:

شماره ماده	متن	متن اصلاحی کمیسیون فرهنگی	اظهار نظر کارشناسی
ماده واحده	«ماده واحده- موافقت نامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری پرتغال در حوزه های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه های جمعی مشتمل بر یک مقدمه و بیست و هفت ماده به شرح پیوست، تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود».	«ماده واحده- موافقت نامه همکاری بین ایران و جمهوری پرتغال در حوزه های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه های جمعی مشتمل بر یک مقدمه و بیست و هفت ماده به شرح پیوست تصویب و به دولت اجازه مبادله اسناد آن داده می شود».	در متن اولیه مجوز مبادله اسناد بدون ذکر نام دولت صورت گرفته است. مصوبه کمیسیون فرهنگی، با افزودن عبارت «دولت» در قسمت پایانی ماده واحده به شفافیت این حکم می افزاید.
تبصره	«تبصره- رعایت اصل یکصد و سی و نهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در خصوص ماده (۲۴) این موافقت نامه الزامی است».	«تبصره- در اجرای این موافقت نامه و اصلاحات بعدی آن رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) و یکصد و سی و نهم قانون اساسی (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است».	دو اصل هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی به تبصره ماده واحده افزوده شد. همچنین در متن اولیه لایحه موافقت نامه همکاری بین کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرتغال، رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی در خصوص ماده (۲۴) با موضوع حل و فصل اختلافات موافقت نامه لازم دانسته شده بود. در مصوبه کمیسیون، عبارت «در خصوص ماده (۲۴)» حذف شده و رعایت اصل یکصد و سی و نهم بدون تعلق به ماده خاصی از موافقت نامه ذکر شده است.

مأخذ: نگارندگان.

اصلاحات اعمال شده در راستای رفع ابهام از متن لایحه، حفظ منافع ملی و درج و تأکید بر نقش قانونی مجلس شورای اسلامی در تصویب توافق نامه و اصلاحات آن و در موارد مربوط به داوری با طرف خارجی می باشد و مورد تأیید است.

۴. اظهار نظر کارشناسی در باره مصوبه کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی

متن لایحه شامل یک ماده واحده، یک تبصره و همچنین متن توافق نامه شامل ۲۷ ماده است که ۱۸ ماده آن به حوزه های تخصصی زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه اختصاص دارد. شایان ذکر است سایر مواد این موافقت نامه در مورد شکل گیری کارگروه مشترک (ماده (۲۱))، ترتیبات مالی (ماده (۲۲))، تعهدات بین المللی (ماده (۲۳))، حل و فصل اختلافات (ماده (۲۴))، شرایط اصلاح موافقت نامه (ماده (۲۵))، مدت اعتبار (ماده (۲۶)) و لازم الاجرا شدن توافق نامه (ماده (۲۷)) است. بررسی کارشناسی گزارش کمیسیون فرهنگی نشان می دهد، با توجه به محدودیت عملی در اعمال اصلاحات در متن موافقت نامه (هر چند از نظر قانونی منعی دیده نمی شود)، مواد فوق بدون تغییر باقی مانده است. در حالی که نسبت به ماده واحده و تبصره آن اصلاحاتی اعمال شده است. بررسی کارشناسی لایحه فوق به شرح جدول ۲ است:

جدول ۲. ارزیابی مواد گزارش کمیسیون فرهنگی به صحن مجلس

شماره ماده	موضوع	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	توضیحات کارشناسی
ماده واحد	شرح کلیات مفاد لایحه	✓				با توجه به تغییرات اعمال شده در مصوبه کمیسیون فرهنگی، متن ماده واحد با افزودن عبارت دولت، به عنوان متولی که مسئولیت مبادله اسناد را خواهد داشت، رفع ابهام شده است.
تبصره	الزام به رعایت اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	✓				از آن جهت که تصویب مجلس شورای اسلامی در خصوص موافقت نامه های بین المللی و اصلاحات آنها مطابق با قانون اساسی لازم است؛ بنابراین دواصل هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی علاوه بر اصل یکصد و سی و نهم قانون اساسی به متن تبصره افزوده شد. همچنین عبارت «در خصوص ماده (۲۴)» از تبصره ماده واحد حذف شده و رعایت اصل یکصد و سی و نهم بدون تعلق به ماده خاصی از موافقت نامه ذکر شده است. بنابراین اصلاحات کمیسیون فرهنگی در راستای نظارت پذیری بیشتر مجلس شورای اسلامی بر مواد لایحه فوق است و مورد تأیید می باشد.
ماده (۱)	حوزه های همکاری	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲)	مطالعه و ترویج زبان، فرهنگ و تاریخ	✓				مورد تأیید است.
ماده (۳)	همکاری از طریق شبکه جهانی رایانه (اینترنت)	✓				مورد تأیید است.
ماده (۴)	ارائه بورس های تحصیلی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۵)	همکاری در حوزه آموزش	✓				مورد تأیید است.
ماده (۶)	همکاری در حوزه آموزش عالی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۷)	همکاری در حوزه فرهنگ	✓				مورد تأیید است.
ماده (۸)	همکاری بین کتابخانه ها و مراکز اسناد ملی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۹)	همکاری در حوزه های سینما و چند رسانه ای	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۰)	تبادل اشخاص و کالاها	✓				مورد تأیید است.

شماره ماده	موضوع	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون	توضیحات کارشناسی
ماده (۱۱)	تجارت غیرقانونی آثار هنری	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۲)	حراست از میراث ملی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۳)	حمایت از حق نشر (کپی‌رایت) و حقوق مربوط به آثار فرهنگی و هنری	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۴)	همکاری در حوزه ورزش	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۵)	همکاری در حوزه جوانان	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۶)	تأسیس انجمن‌ها و مراکز فرهنگی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۷)	نمایندگان فرهنگی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۸)	گردشگری	✓				مورد تأیید است.
ماده (۱۹)	همکاری در حوزه رسانه‌های جمعی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۰)	برنامه‌های همکاری	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۱)	کارگروه مشترک	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۲)	ترتیبات مالی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۳)	تعهدات بین‌المللی	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۴)	حل و فصل اختلافات	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۵)	اصلاحات	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۶)	مدت اعتبار و خاتمه	✓				مورد تأیید است.
ماده (۲۷)	لازم‌الاجرا شدن	✓				مورد تأیید است.

مأخذ: همان.

ایرادهای وارده به متن لایحه که پیشتر در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مورد اشاره قرار گرفته بود، همچنان در متن باقی است [۲]. در حالی که به دلیل عدم امکان تغییر جزئیات، لازم است به اجرای آن نظارت لازم صورت گیرد. در کنار کلی بودن متن موافقت‌نامه و عدم توجه به ظرفیت‌های محلی دو کشور در حوزه‌های ورزش، رسانه، میراث فرهنگی، گردشگری و آموزش به نظر می‌رسد برای اجرای بهتر این موافقت‌نامه در مورد جزئیات آن لزوم تهیه پیوست همکاری، لازم به نظر می‌رسد. نکات زیر به عنوان خطوط نظارتی با اهمیت برای اجرای این توافق‌نامه لازم به نظر می‌رسد:

نباید در مورد کتب آموزشی درسی و به صورت خاص، دروس تاریخ جمهوری اسلامی ایران که بند «ت» ماده (۵) موافقت‌نامه با موضوع درج اطلاعات در درون آموزشی عنوان شده است، تاریخ تعامل دو کشور تحت تأثیر قرار گیرد.

تمدید خودکار توافق‌نامه و باقی ماندن ترتیبات و اعتبارات طرح‌های توافق شده مطابق جزء «۱» ماده (۲۶) در صورت عدم نظارت بر اقدامات، دارای اشکال است و می‌تواند به تولید هزینه‌های سربار برای کشور همراه شود.

۵. جمع‌بندی و پیشنهادها

هدف از لایحه موافقت‌نامه همکاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرتغال که با تغییرات جزئی در کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی مصوب شده است، تقویت روابط دوستانه از طریق ارتقا و گسترش همکاری در حوزه‌های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی و انجام اقدامات مشترک برای مبارزه با تجارت غیرقانونی آثار هنری، اسناد و سایر اشیای دارای ارزش تاریخی یا باستانی و تضمین حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان (کپی‌رایت) و دیگر حقوق مرتبط در این موافقت‌نامه است.

شایان ذکر است محتوای اصول هفتاد و هفتم، یکصد و بیست و پنجم و یکصد و سی و نهم قانون اساسی در خصوص موافقت‌نامه‌هایی که ذیل این اصول قرار می‌گیرند، از جمله موافقت‌نامه حاضر، لازم‌الرعایه است.

رویه کنونی تصویب موافقت‌نامه‌ها در مجلس شورای اسلامی به گونه‌ای است که مجلس در عمل، امکان درج اصلاحات - به‌ویژه اگر این اصلاحات اساسی باشند - را ندارد (هر چند از منظر قانونی چنین صلاحیتی را دارد). زیرا اعمال چنین اصلاحاتی به‌خصوص در موافقت‌نامه‌های دوجانبه، نیازمند مذاکره مجدد است. بنابراین پیشنهاد می‌شود، به گونه‌ای عمل شود تا این مسئله مرتفع شود. موضوعات مربوط به حفظ حفاظت از اصالت دروس آموزشی و به‌طور خاص درس تاریخ (بند «ت» ماده (۵) موافقت‌نامه) و همچنین توجه به طرح‌هایی که از مهلت اجرای توافق‌نامه عبور کرده‌اند (جزء «۱» ماده (۲۶) موافقت‌نامه)، پس از اجرای موافقت‌نامه لازم به‌نظر می‌رسد.

جدول ۳. خلاصه ارزیابی مواد گزارشی کمیسیون فرهنگی به صحن مجلس

شماره ماده	موضوع	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون
ماده واحده	شرح کلیات مفاد لایحه	✓			
تبصره	الزام به رعایت اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	✓			
ماده (۱)	حوزه‌های همکاری	✓			
ماده (۲)	مطالعه و ترویج زبان، فرهنگ و تاریخ	✓			
ماده (۳)	همکاری از طریق شبکه جهانی رایانه (اینترنت)	✓			
ماده (۴)	ارائه بورس‌های تحصیلی	✓			
ماده (۵)	همکاری در حوزه آموزش	✓			
ماده (۶)	همکاری در حوزه آموزش عالی	✓			
ماده (۷)	همکاری در حوزه فرهنگ	✓			
ماده (۸)	همکاری بین کتابخانه‌ها و مراکز اسناد ملی	✓			
ماده (۹)	همکاری در حوزه‌های سینما و چند رسانه‌ای	✓			
ماده (۱۰)	تبادل اشخاص و کالاها	✓			
ماده (۱۱)	تجارت غیرقانونی آثار هنری	✓			
ماده (۱۲)	حراست از میراث ملی	✓			
ماده (۱۳)	حمایت از حق نشر (کپی‌رایت) و حقوق مربوط به آثار فرهنگی و هنری	✓			
ماده (۱۴)	همکاری در حوزه ورزش	✓			
ماده (۱۵)	همکاری در حوزه جوانان	✓			
ماده (۱۶)	تأسیس انجمن‌ها و مراکز فرهنگی	✓			
ماده (۱۷)	نمایندگان فرهنگی	✓			
ماده (۱۸)	گردشگری	✓			
ماده (۱۹)	همکاری در حوزه رسانه‌های جمعی	✓			
ماده (۲۰)	برنامه‌های همکاری	✓			
ماده (۲۱)	کارگروه مشترک	✓			
ماده (۲۲)	ترتیبات مالی	✓			
ماده (۲۳)	تعهدات بین‌المللی	✓			
ماده (۲۴)	حل و فصل اختلافات	✓			
ماده (۲۵)	اصلاحات	✓			
ماده (۲۶)	مدت اعتبار و خاتمه	✓			
ماده (۲۷)	لازم‌الاجرا شدن	✓			

مأخذ: همان.

- [۱]. لایحه موافقت‌نامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرتغال در حوزه‌های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی، شماره ثبت ۹۲۳.
- [۲]. گزارش «لایحه موافقت‌نامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرتغال در حوزه‌های زبان، آموزش، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به شماره مسلسل ۱۹۴۰۶.

گزیده سیاستی

گزارش صحن لایحه موافقت‌نامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری پرتغال و در حوزه‌های زبان، فرهنگ، ورزش، جوانان، گردشگری و رسانه‌های جمعی از نظر کلیات و جزئیات مورد تأیید است. در مورد اجرای موافقت‌نامه دو موضوع حفاظت از اصالت دروس آموزشی و به‌طور خاص درس تاریخ (بند «ت» ماده ۵) موافقت‌نامه و همچنین توجه به طرح‌هایی که از مهلت اجرای توافق‌نامه عبور کرده‌اند (جزء «۱» ماده ۲۶) موافقت‌نامه، نیازمند نظارت است.

